

KI-notat nr.: 5/2012 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Unstad grendelag/Vannuttak Utdalsvatnet		
Fylke/kommune:	Nordland/Vestvågøy		
Ansvarlig:	Gry Berg	Sign.:	<i>Gry Berg</i>
Saksbehandler:	Kristin Haugen	Sign.:	<i>Kristin Haugen</i>
Dato:	21 AUG 2012		
Vår ref.:	NVE 201200186-12		
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken		

Søknad om tillatelse til vannuttak fra og regulering av Utdalsvatnet til drikkevannsforsyning for Unstadgrenda i Vestvågøy kommune, Nordland fylke

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Høring og distriktsbehandling	3
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	4
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	5
NVEs vurdering	7
NVEs konklusjon	11

Sammendrag

Unstad grendelag søker om å ta ut drikkevann fra Utdalsvatnet i Vestvågøy kommune i Nordland. De søker også om å kunne regulere vannstanden i vatnet med inntil 2 meter. Inntaksrøret vil ligge på 15 meters dyp ca. 100 meter fra land i nordøstenden av innsjøen. Det vil graves ned ledninger ca. 1100 meter fram til pumpehus og fordelingsnettet i Unstadgrenda.

Fylkesmannen i Nordland viser i sin uttalelse av 16.03.2012 til at området nord for Utdalsvatnet er registrert som viktig naturbeitemark. Det største mangfoldet av arter ble ved registrering i 2005 funnet vest i dette området. De fleste artene er vidt utbredte, men grønnburkne er en regionalt sjelden art. Nedgravning av vannrør i dette området kan virke uheldig på naturmangfoldet og Fylkesmannen vurderer at det bør settes vilkår for å sikre at forekomsten av grønnburkne ikke blir skadelidende av tiltaket og at det bør settes strenge krav til skånsom terrengbehandling samt istandsetting og revegetering ved bruk av mellomlagrede toppmasser. Fylkesrådet i Nordland fylkeskommune behandlet saken i sitt møte 27.03.2012. Fylkesrådet anbefaler at det blir gitt konsesjon, men at rørtraseen legges slik at den får minst mulig konsekvenser for viktig naturtype i området og at den revegeteres med stedegne arter. De viser også til aktsomhets- og meldeplikten som følger av

kulturminneloven, og ber om at dette videreformidles til den som skal utføre arbeidet i marken. **Sametinget** uttaler i brev av 07.03.2012 at de ikke kjenner til at det er registrert automatisk fredete samiske kulturminner i området. Sametinget har ingen merknader til søknaden, men minner om aktsomhets- og meldeplikten i kulturminneloven § 8. **Alf Unstad** er grunneier i området og mener at vannstanden i Utdalsvatnet bør tilbakeføres til historisk nivå fra før etableringen av kraftverk slik at det kan ryddes opp etter kraftverksdriften og vannstanden stabilisere seg av hensyn til fiske og ferdsel ved vatnet.

NVE mener at bruk av Utdalsvatnet som reguleringsmagasin for drikkevannsforsyning til Unstadgrenda ikke vil medføre andre ulemper enn at utløpsbekken til tider kan bli tørrlagt. Legging av rør gjennom beitemarka kan gjøres skånsomt og traseen kan dekket til med masser fra avdekking av rørgrøfta slik at den kan gro igjen naturlig med stedegen vegetasjon. En mer stabil vannstand i Utdalsvatnet enn dagens tilstand med ukontrollerte tappinger vil bedre forholdene for fisken i vatnet.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Unstad grendelag tillatelse etter vannressursloven § 8 til regulering og vannuttak til drikkevann fra Utdalsvatnet. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Unstad grendelag, datert 07.02.2012:

"Unstad Grendelag/Vannverk ønsker å bruke Utdalsvatnet i Vestvågøy kommune i Nordland fylke som drikkevannskilde, og søker herved om følgende tillatelser:

*I. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:
uttak av vann til Unstad Vannverk for å betjene 11 helårshusstander, en campingplass med drift i sommerhalvåret, samt en del sommerhus i bygda."*

Unstad vannverk, hoveddata		
Tilsig		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	2,0
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	1,4
Spesifikk avrenning	l/s/km ²	45
Middelvannføring	l/s	90
Alminnelig lavvannføring	l/s	25
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	9
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	17
Vannverket		
Inntak	moh.	62
Lengde på berørt elvestrekning	m	ca. 400
Største vannuttak	l/s	1
Midlere vannuttak	l/s	0,1
Vannledning, diameter	mm	150/90
Vannledning, lengde	m	1100
MAGASIN		
Magasinvolum	mill. m ³	ca. 0,6
HRV	moh.	77,58
LRV	moh.	75,58

Høring og distriktsbehandling

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

NVE har mottatt følgende uttalelser til søknaden:

Fylkesmannen i Nordland viser i sin uttalelse av 16.03.2012 til at området nord for Utdalsvatnet er registrert som viktig naturbeitemark. Det største mangfoldet av arter ble ved registrering i 2005 funnet vest i dette området. De fleste artene er vidt utbredte, men grønnburkne er en regionalt sjelden art. Nedgravning av vannrør i dette området kan virke uheldig på naturmangfoldet, og Fylkesmannen vurderer at det bør settes vilkår for å sikre at forekomsten av grønnburkne ikke blir skadelidende av tiltaket. Han uttaler også at det bør settes strenge krav til skånsom terrengbehandling, samt istandsetting og revegetering ved bruk av mellomlagrede toppmasser.

Fylkesrådet i **Nordland fylkeskommune** behandlet saken i sitt møte 27.03.2012. Fylkesrådet anbefaler at det blir gitt konsesjon, men at røtraseen legges slik at den får minst mulig konsekvenser for viktig naturtype i området og at den revegeteres med stedegne arter. De viser også til aktsomhets- og meldeplikten som følger av kulturminneloven, og ber om at dette videreformidles til den som skal utføre arbeidet i marken.

Sametinget uttaler i brev av 07.03.2012 at de ikke kjenner til at det er registrert automatisk fredete samiske kulturminner i området. Sametinget har ingen merknader til søknaden, men minner om aktsomhets- og meldeplikten etter kulturminneloven § 8.

Alf Unstad er grunneier i området og gir i flere e-poster til NVE uttrykk for at vannstanden i Utdalsvatnet bør tilbakeføres til historisk nivå fra før etableringen av kraftverk, slik at det kan ryddes opp etter kraftverksdriften og vannstanden stabilisere seg av hensyn til fiske og ferdsel ved vatnet.

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i e-post av 30.03.2012 ikke noe å bemerke til de innkomne høringsuttalelsene.

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Søker er Unstad grendelag som drifter Unstad vannverk.

Om søknaden

Det søkes etter vannressursloven om vannuttak til alminnelig vannforsyning og regulering av Unstadvatnet med inntil 2 meter senkning uten bygging av dam. Inntaksdybde i vannet er planlagt på ca. kote 62, tilsvarende 15 meter under normalvannstand på ca. kote 77. Normalvannstand er senere målt til kote 77,58. Denne vil benyttes i den videre behandlingen av søknaden. Det søkes om tillatelse til å regulere Utdalsvatnet ned inntil 2 meter under normalvannstand. Legging av rør fra Utdalsvatnet til Unstadgrenda er ikke omfattet av søknaden, da denne delen av tiltaket er behandlet gjennom byggesak i kommunen.

Beskrivelse av området

Nedslagsfeltet til Utdalsvatnet er lite, bare 2 km², og vannflaten utgjør nesten 15 % av feltet. Utdalsvatnet ligger i en nordvendt botn. De høyeste toppene strekker seg opp mot 560 meter over havet og andel snaufjell i vassdraget er på nesten 80 %. Årsnedbøren er på 1400 millimeter, hvorav det meste kommer om vinteren. Årsmiddeltemperaturen er 4,3 °C.

Eksisterende inngrep i vassdraget

Utdalsvatnet har tidligere vært regulert til kraftverksdrift. Det er i dag en usikker overgang mellom moreneryggen som demmer opp vatnet naturlig og en løsmassedam som har vært etablert i forbindelse med kraftverket. Den tidligere reguleringen medfører at vannstanden i Utdalsvatnet har stor fluktuasjon, da det ligger igjen en sil ved utløpet av vatnet. Denne tettes jevnlig igjen av brask, men åpnes av og til, naturlig eller med forsett.

Teknisk plan

Reguleringer

Det er ikke planlagt å bygge ny dam for å regulere magasinet, kun senkningsmagasin og ingen slipp av minstevannføring i perioder da magasinet er under naturlig vannstand.

Inntak

Inntaket er planlagt forankret på kote 62, ca. 100 meter fra land i nordøstenden av Utdalsvatnet.

Vannledning

Det er planlagt å legge et PVC plastrør med diameter på 150 millimeter fra inntaket i Utdalsvatnet og til en kum på andre siden av ryggen som demmer opp vatnet. Herfra legges 90 millimeter rør som går til et pumpehus inne i Unstadgrenda. Total rørlengde blir ca. 1100 meter. Ledningen graves ned til frostfritt nivå, ca. 1 meter. Fra inntaket til kummen er det planlagt å benytte hevertprinsippet.

Hydrologisk grunnlag

Vannverket søker om å utnytte et nedbørfelt på 2 km² ved inntaket og middelvannføringen er beregnet til 90 l/s. Effektiv innsjøprosent er på 15 % og nedbørfeltet har en snaufjellandel på nesten 80 %.

Nedbøren er på ca. 1400 mm i året hvorav det meste kommer om vinteren. Laveste vannføring opptrer gjerne om sommeren eller vinteren, avhengig av frostforholdene. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 9 og 17 l/s. Alminnelig lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 25 l/s. Maksimalt vannuttak er oppgitt å være 1 l/s.

Det hydrologiske grunnlaget for søknaden er svært usikkert, da det baserer seg på målte verdier for mye større felt. Lavvannsverdier for små felt er generelt usikre der det ikke er foretatt målinger av vannføring. NVE anser likevel at muligheten for senkning av Utdalsvatnet med inntil 2 meter vil sikre vannforsyningen til Unstadgrenda.

Det har vært diskusjon om hva som er normalstanden i Utdalsvatnet, ettersom det har vært regulert, og fortsatt kan reguleres gjennom silen som ligger igjen og til tider tettes. Det er også til dels store lekkasjer gjennom morenen som demmer opp vatnet. Dette kan ses ved at det er dannet en kildehorisont med flere små oppkommer i østsiden av lia nord for vatnet. Restene av den gamle dammen er i hovedsak revet ved utløpet, og dagens utløpsterskel ligger på kote 77,35 i morenemateriale. Det har etablert seg et tydelig skille mellom vegetasjon og reguleringszone på kote 77,58. Denne er målt inn av firmaet GeoLofoten etter bestilling av Unstad Grendelag. NVE vil gå ut fra denne vannstanden som normalvannstand ved en eventuell fastsettelse av reguleringshøyder.

Arealbruk og eiendomsforhold

Det er grunneierne i Unstadgrenda som gjennom Unstad grendelag søker om å benytte Utdalsvatnet til drikkevannskilde. Utdalsvatnet eies i fellesskap av de som har innmark på Unstad.

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Tiltaket ligger innenfor LNF-område i gjeldende kommuneplan.

Tiltakets virkninger - Fordeler og skader/ulempene

Nedenfor har vi gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordelene og skadene/ulempene ved den planlagte utbyggingen:

Fordeler

- Tilstrekkelig drikkevann av god kvalitet til Unstadgrenda.

Ulemper

- En utbygging kan medføre periodevis tørrlegging av ca. 400 meter bekk fra Utdalsvatnet til sjøen.
- De tekniske inngrepene kan berøre naturbeitemark, som er en hensynskrevende naturtype.
- En aktiv regulering kan gi en reguleringszone som er av ulempe for fisk og landskapshensyn.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Med et midlere vannuttak på under 1 l/s vil det i normale situasjoner knapt merkes at det tas ut vann fra Utdalsvatnet. I perioder med lite tilsig over en lang periode og stor aktivitet i grenda, vil vannverket mest sannsynlig måtte benytte seg av Utdalsvatnet som reguleringsmagasin. En senkning på 2 meter synes mye, men denne vil bare benyttes i ekstreme tilfeller. En senkning på mer enn 20 centimeter vil føre til at det ikke går vann i bekken ut fra Utdalsvatnet før vannstanden igjen går over utløpsterskelen på kote 77,35. For å forhindre at vannet tappes unødvendig, må silen som tilhører det nedlagte kraftverket tettes. Det er naturlig forholdsvis store lekkasjer i moreneryggen som demmer opp Utdalsvatnet, og disse vil bidra til at vannstanden fluktuerer naturlig.

Fisk, ferskvannsbiologi og landskap

Det finnes fisk i Utdalsvatnet og i utløpsbekken fra dette. Det er opplyst at det i tidligere tider ble fisket noe i vatnet, men at det i senere tid kun fås småfallen fisk, slik at det er mindre interessant å fiske her. Det er antydning at hevingen av vannspeilet og reguleringen i forbindelse med bruk av vatnet som kraftverksmagasin kan ha påvirket fiskens gyte- og næringsområder. Det er oppstått en tydelig reguleringsone i Utdalsvatnet, og det er sannsynlig at dette har påvirket næringstilgangen til fisken her. Et mer stabilt vannivå kan oppnås med å tette silen som ble etablert i forbindelse med kraftverksdriften. Utdalsvatnet som reguleringsmagasin for drikkevannforsyning vil neppe gi store fluktasjoner i vannstanden, og NVE mener at en regulering til dette formålet er akseptabelt i forhold til fisk og ferskvannsorganismer. Til tider kan utløpsbekken fra vatnet gå tørr, men den anses ikke som så viktig område for fisk at dette ikke kan aksepteres.

Biologisk mangfold og forholdet til naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven trådte i kraft den 1. juli 2009. Jf. lovens § 1 er formålet at "naturen med dens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, slik at den gir grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur". Loven fastsetter forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet krav til kunnskapsgrunnlag, føre-var-prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning. Naturmangfoldloven legger føringer for myndigheter der det gis tillatelse til anlegg som vil kunne få betydning for naturmangfoldet. I NVEs vurdering av søknaden om Unstad vannverk legger vi til grunn bestemmelsene i §§ 4 og 5, samt §§ 8-12, jf. lovens § 7 om prinsipper for offentlig beslutningstaking.

Forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer § 4

Jf. naturmangfoldloven § 4 er målet for naturtyper at mangfoldet av naturtyper ivaretas innenfor deres naturlige utbredelsesområde og med det arts mangfoldet og de økologiske prosessene som kjennetegner den enkelte naturtype.

§ 52 i naturmangfoldloven kapittel VI, åpner for at det kan fastsettes forskrift som gir naturtyper status som utvalgt for å fremme målet i lovens § 4. NVE vurderer videre at truede og/eller sårbare vegetasjonstyper eller områder som er kartlagt som utvalgte naturtyper med verdi viktig (B) eller svært viktig (A) bør vektlegges sterkere enn trivielle vegetasjonstyper og naturtyper.

Ingen registrerte naturtyper i influensområdet er blant naturtypene som til nå er fastsatte som utvalgte naturtyper. Det er registrert en regionalt viktig forekomst av naturtypen naturbeitemark nord for Utdalsvatnet. Det er ikke kartlagt biologisk mangfold i tiltaksområdet, men det ble ikke registrert

rødlistede eller hensynskrevende arter i forbindelse med kartlegging av naturtypen naturbeitemark i 2005. Den regionalt sjeldne arten grønnburkne finnes i området. Det er i den vestlige delen av det avgrensede området det er funnet det største mangfoldet, da beitetrykket her er noe lavere. Tiltaket er planlagt å skjære gjennom den østre delen av det kartlagte området.

En regulering av Utdalsvatnet og vannuttak til drikkevannforsyning til Unstadgrenda vil etter NVEs vurdering ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for naturtyper og økosystemer. NVE mener at legging av rør gjennom naturbeitemarka er akseptabelt da det fysiske inngrepet vil gro igjen over tid. Et avbøtende tiltak kan være å behandle topplaget skånsomt ved avdekking av grøfta og lagring for senere å legge dette tilbake for å sikre en raskere revegetering med stedege vekster.

Forvaltningsmål for arter § 5

Jf. naturmangfoldloven § 5 er målet at arter og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og slik at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og øvrige økologiske betingelser.

Naturmangfoldloven § 23 åpner for at det kan fastsettes forskrifter med arter som skal prioriteres for å fremme målet i lovens § 5. NVE vurderer videre at truede og eller/sårbare arter bør vektlegges sterkere enn trivielle arter med livskraftige bestander. Ingen av de registrerte artene i influensområdet er blant artene som til nå er fastsatt som prioriterte arter. Det er heller ikke registrert trua eller sårbare arter som antas å bli vesentlig berørt av tiltaket. Vannuttak fra og regulering av Utdalsvatnet vil derfor etter vår vurdering ikke være i konflikt med forvaltningsmålet for arter.

Kunnskapsgrunnlaget § 8

Det følger av naturmangfoldloven § 8 første ledd at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand og effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Biologisk mangfold i influensområdet er ikke kartlagt, da tiltaket er lite og det antas at kjent kunnskap sammen med søkers opplysninger er tilstrekkelig som kunnskapsgrunnlag for å opplyse søknaden. Søknaden har blitt sendt på alminnelig høring til lokale myndigheter og interesseorganisasjoner.

Etter NVEs syn er kunnskapsgrunnlaget i forhold til biologisk mangfold tilstrekkelig opplyst, jf. naturmangfoldloven § 8.

Føre-var-prinsippet § 9

Bestemmelsen skal ses i sammenheng med vurderingen av kunnskapsgrunnlaget, som er omtalt ovenfor. For at bestemmelsen skal komme til anvendelse er det en forutsetning at det foreligger en reell risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, men det er ikke et krav om sannsynlighetsovervekt for at en skade vil inntre. NVE kan ikke se at nevnte forutsetning ligger til grunn i denne saken.

Økosystemtilnærming og samlet belastning § 10

Naturmangfoldloven § 10 fastsetter prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning. Dette innebærer at man må ha kunnskap også om andre tiltak og påvirkninger på økosystemet slik at en kan identifisere den samlede belastningen, jf. også formuleringen i § 8 om "effekten av påvirkninger". I vurderingen av samlet belastning skal det både tas hensyn til allerede eksisterende inngrep og

forventede fremtidige inngrep. NVEs vurderinger i forhold til dette er beskrevet nedenfor under temaet "Samlet belastning".

Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver § 11

Jf. naturmangfoldloven § 11 skal tiltakshaver dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket forårsaker, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Ved en ev. konsesjon for vannuttak fra Utdalsvatnet vil det bli gitt et sett vilkår som ivaretar dette prinsippet.

Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder § 12

Bestemmelsen gjelder valg av driftsmetoder, teknikk eller lokalisering "for å unngå eller begrense skader" på naturmangfoldet. I sin vurdering ser NVE på mulige tiltak for å unngå eller begrense negative konsekvenser for naturmangfoldet ved en utbygging. For vannuttaket fra Utdalsvatnet vurderer NVE om det bør stilles krav til andre utbyggingsløsninger med alternativ inntaksplassering, reduksjon i omfanget av inngrepene og minstevannføringsslipp. Det er ikke funnet grunnlag for at andre utbyggingsløsninger skal utredes, da inngrepene er forholdsvis små og arrangement for slipp av minstevannføring vil gi uforholdsmessig store inngrep.

Vektlegging av andre viktige samfunnsinteresser § 14

Hensynet til formålet i naturmangfoldloven er et tillegghensyn i skjønnsutøvelsen. Hvis det er kryssende hensyn og verdier, vil dette ha betydning for hvor langt man i den aktuelle saken vil gå for å ivareta de verdiene som ligger i naturmangfoldloven. Dette kommer frem både i Ot.prp. nr. 52 (2008-2009) "Om lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven)" og i naturmangfoldloven § 14 om "vektlegging av andre viktige samfunnsinteresser og samiske interesser". Et positivt vedtak fattes kun der hvor fordelene og nytten av å gjennomføre tiltaket vurderes å være større enn skadene og ulempene for allmenne og private interesser, jf. vannressursloven § 25. Tiltakets virkning for naturmangfoldet er et sentralt tema i denne vurderingen.

Kulturminner

Legging av rørledning kommer i konflikt med kjente kulturminner, men disse er frigitt gjennom en tidligere prosess da rørledningen er byggesaksbehandlet i kommunen NVE vil derfor ikke kommentere forholdet til kulturminner ytterligere, men vise til aktsomhetsparagrafen i kulturminneloven § 8.

Samlet belastning

I nærområdet til Utdalsvatnet ligger Saupstadfossen kraftverk og Heimerdalen kraftverk. Det er ingen andre store vassdragsinngrep i området, og NVE anser at den samlede belastningen som vannuttak og regulering av Utdalsvatnet tilfører området er svært liten.

Andre forhold

Bruken av Utdalsvatnet som reguleringsmagasin for et nedlagt kraftverk har satt fysiske spor i form av en delvis nedrevet kraftstasjon, en delvis opprånnet rørgate i tre med forankring, en inntakssil i vatnet som til tider er tett og en løsmassedam som er delvis fjernet. Det er lenge siden kraftverket ble lagt ned, og området er tilbakeført til bygda uten at kraftverkseierne har ryddet opp etter seg.

Kraftstasjonsbygningen fremstår i dag som skjemmende i landskapet, og den, sammen med en forankringsblokk for rørgata som ligger helt på kanten av skråningen ned mot kraftverksbygningen, kan utgjøre en fare for allmennheten. NVE mener at disse to elementene bør fjernes. Den gamle rørgata i tre er til dels råtnet bort, men i de øvre deler ligger rester av denne igjen, nedgravd i terrenget.

Noen steder ligger kun rester av metall igjen fra båndene som holdt rørgata sammen. Å fjerne silen og rørgaten vil medføre unødvendig store inngrep i området, og NVE er av den oppfatning at det er best om rørgaten får ligge i ro, men at grendelaget jevnlig ser til at rester etter røret ikke medfører fare for folk og fe. Inntakssilen og røret som ligger gjennom dammen må stenges igjen for å hindre ukontrollert nedtapping av Utdalsvatnet i fremtiden. NVE mener at den beste måten å gjøre dette på er å støpe igjen silen og røret. Restene etter dammen kan etter NVEs syn ikke føre til noen skade eller ulempe, og å fjerne denne vil gi et sår i landskapet som ikke anses som nødvendig.

Oppsummering

NVE mener at bruk av Utdalsvatnet som reguleringsmagasin for drikkevannsforsyning til Unstadgrenda ikke vil medføre andre ulemper enn at utløpsbekken til tider kan bli tørrlagt. Legging av rør gjennom beitemarka kan gjøres skånsomt og traseen kan dekkes til med masser fra avdekking av rørgrøfta slik at den kan gro igjen naturlig med stedegen vegetasjon. En mer stabil vannstand i Utdalsvatnet enn dagens tilstand med ukontrollerte tappinger vil bedre forholdene for fisken i vatnet.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene av det omsøkte tiltaket er større enn skader og ulemper for allmenne og private interesser slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir Unstad grendelag tillatelse etter vannressursloven § 8 til regulering og vannuttak til drikkevann fra Utdalsvatnet. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Merknader til konsesjonsvilkårene etter vannressursloven

Post 1: Reguleringsgrenser og vannslipp

Følgende data for vannføring og slukeevne er hentet fra konsesjonssøknaden og lagt til grunn for NVEs konsesjon og fastsettelse av minstevannføring:

Middelvannføring	l/s	90
Alminnelig lavvannføring	l/s	25
5-persentil sommer	l/s	9
5-persentil vinter	l/s	17

Det er ikke foreslått slipp av minstevannføring i søknaden. Dette vil påvirke ca. 400 meter elveløp fra Utdalsvatnet til sjøen i perioder da vannspeilet i vatnet er senket under utløpsterskelen. NVE mener at dette er en tilstand som kan inntreffe i ekstreme tilfeller også under naturlige forhold. Det er ikke kommet fram at det er spesielle verdier å ta hensyn til i denne utløpselven, og NVE mener at det ikke er behov for å sette krav om minstevannføring.

Dersom tilsiget er mindre enn vannuttaket og magasinet er på laveste tillatte regulerte vannstand (LRV), skal vannuttaket stoppes.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

NVE har gitt konsesjon på følgende forutsetninger:

Inntak	På ca. 15 meters dyp i Utdalsvatnet, ca. 100 meter fra bredden.
Største vannuttak	1 l/s
Midlere vannuttak	0,1 l/s
Spesielle føringer for vannvei	Helt nedgravd i østsiden av den avgrensede naturtypen beitemark
Vei	Veiløst
Avbøtende tiltak	Avdekking av masser i rørgrøften skal skje skånsomt slik at de kan benyttes til revegetering av rørtraseen.
Annet	Unstad grendelag må sørge for at det blir ryddet etter det nedlagte kraftverket

Mindre endringer kan godkjennes av NVE som del av detaljplangodkjenningen. Detaljerte planer skal forelegges NVEs regionkontor i Narvik og godkjennes av NVE før arbeidet settes i gang.

Post 5: Naturforvaltning

Vilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen selv om det i dag synes lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Merknadene fra fylkeskommunen og Sametinget kommer inn under dette vilkåret. NVE forutsetter at utbygger tar den nødvendige kontakt med fylkeskommunen og Sametinget for å klarere forholdet til kulturminneloven § 9 før innsendelse av detaljplan. Vi minner videre om den generelle aktsomhetsplikten med krav om varsling av aktuelle instanser dersom det støtes på kulturminner i byggefasen, jf. kulturminneloven § 8 (jf. vilkårenes pkt. 3).

Post 8: Terskler m.v.

Dette vilkåret gir hjemmel til å pålegge konsesjonær å etablere terskler eller gjennomføre andre biotopjusterende tiltak dersom dette skulle vise seg å være nødvendig.

Andre merknader

"Forskrift om saksbehandling og kontroll i byggesaker" gir saker som er underlagt konsesjonsbehandling etter vannressursloven fritak for byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven. Dette forutsetter at tiltaket ikke er i strid med kommuneplanens arealdel eller gjeldende reguleringsplaner. Denne tillatelsen gjelder kun vannuttaket og de fysiske inngrepene til og med første vannkum, da resten av tiltaket tidligere er behandlet gjennom byggesak i kommunen.

Forholdet til EUs vanndirektiv i sektormyndighetens konsesjonsbehandling

NVE har ved vurderingen av om konsesjon skal gis etter vannressursloven § 8 foretatt en vurdering av kravene i vannforskriften (FOR 2006-12-15 nr. 1446) § 12 vedrørende ny aktivitet eller nye inngrep. NVE har vurdert alle praktisk gjennomførbare tiltak som vil kunne redusere skadene og ulempene ved tiltaket. NVE har satt vilkår i konsesjonen som anses egnet for å avbøte en negativ utvikling i vannforekomsten, herunder krav om minstevannføring og standardvilkår som gir vassdragsmyndighetene, herunder DN/Fylkesmannen etter vilkårenes post 5, anledning til å gi pålegg om tiltak som senere kan bedre forholdene i det berørte vassdraget. NVE har vurdert samfunnsnyten av inngrepet til å være større enn skadene og ulempene ved tiltaket. Videre har NVE vurdert at hensikten med inngrepet i form av drikkevann med god kvalitet ikke med rimelighet kan oppnås med andre midler som miljømessig er vesentlig bedre.